

آسیب به واحدهای صنعتی صرفاً تخریب یک ساختمان یا تجهیزات نیست بلکه می‌تواند اشتغال کارکنان، زنجیره تأمین و تولید، بورس کالا و معیشت مردم را تحت تأثیر قرار دهد؛ تاکنون آسیب به حدود ۲ هزار کارخانه در کشور مورد کارشناسی و ارزیابی قرار گرفته است.

حملات آمریکا مصادیق جدید خسارت و جنایت جنگی است؛

محمد مسعود یوسفی معاون آموزش و پژوهش مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه درباره روند کارشناسی و ارزیابی خسارت‌های وارد شده به مراکز تولیدی و صنعتی اظهار کرد:

آسیب به مراکز تولیدی و صنعتی صرفاً آسیب به یک ساختمان نیست، بلکه به صنعت، اشتغال کارکنان و حتی چرخه تولید یک محصول خاص خدشه وارد می‌کند؛ از این رو فرآیند کارشناسی این خسارت‌ها به مراتب پیچیده‌تر از ارزیابی خسارات واحدهای مسکونی است.

به گزارش اسپادانا خبر، وی افزود:

در کارشناسی واحدهای مسکونی معمولاً کارشناسان حوزه ساختمان، لوازم خانگی و وسایل نقلیه درگیر هستند اما در ارزیابی واحدهای تولیدی و صنعتی ممکن است چهار تا ۹ رشته کارشناسی مورد نیاز باشد. علاوه بر کارشناسان ابنیه، کارشناسان تأسیسات، ماشین‌آلات، حسابداری، بازرگانی و رشته‌های تخصصی مانند برق و نساجی نیز باید در فرآیند ارزیابی مشارکت کنند.

یوسفی با اشاره به حجم گسترده آسیب به شهرک‌های صنعتی در جریان جنگ تحمیلی اخیر گفت:

در بسیاری از این حملات از موشک‌هایی با شعاع اصابت گسترده استفاده شده است؛ به عنوان نمونه، در یکی از شهرک‌های صنعتی تهران ۹ اصابت موشکی ثبت شد اما در نتیجه همین اصابت‌ها ۳۶۰ واحد تولیدی آسیب دید.

در مراحل نخست، آسیب به ۹۴ واحد تولیدی و صنعتی در تهران گزارش شد که به ۱۵۰ واحد افزایش یافت و اکنون آسیب به ۶۶۰ واحد تولیدی و صنعتی در تهران گزارش شده است، همچنین در ۹ شهرک صنعتی اصفهان، آسیب به ۷۲۰ واحد تولیدی و صنعتی گزارش شده و مواردی از آسیب به واحدهای تولیدی و صنعتی در عسلویه و بندرعباس نیز وجود دارد.

معاون مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه با بیان اینکه برخی واحدهای آسیب‌دیده در انتهای زنجیره تولید قرار دارند و محصول نهایی قابل عرضه به بازار را تولید می‌کنند، گفت:

در مقابل، شماری از واحدهای آسیب‌دیده در ابتدای زنجیره تولید قرار دارند؛ مانند پتروشیمی‌ها و شرکت‌های فولادی که آسیب به آنها می‌تواند کل زنجیره تولید را تحت تأثیر قرار دهد. در برخی کالاها حتی بخش‌های مختلف زنجیره تولید آسیب دیده‌است، به عنوان نمونه، واحدهای پتروشیمی و پس از آن کارخانه‌های تولید کیسه زباله و ظروف یکبار مصرف مورد اصابت قرار

گرفته‌اند و مواد اولیه مورد استفاده در تولید نیز آسیب دیده است. این موضوع نشان می‌دهد که آثار حملات صرفاً محدود به یک کارخانه نیست و می‌تواند تولید کالاهای مورد نیاز عمومی مردم، اشتغال و دسترسی به برخی محصولات را تحت تأثیر قرار دهد.

وی با بیان اینکه در مجموع حدود ۲ هزار کارخانه در کشور مورد حمله دشمن متجاوز قرار گرفته‌اند، اظهار کرد:

کارشناسی و ارزیابی خسارت این واحدها انجام شده و ابعاد خسارت در سطوح مختلف در حال مستندسازی است.

او درباره تفاوت ارزیابی خسارت مراکز تولیدی، صنعتی و اداری با واحدهای مسکونی گفت:

در لایه نخست، میزان خسارت مستقیم ارزیابی می‌شود اما با توجه به قواعد حاکم بر مخاصمات مسلحانه، در مراحل بعدی باید آثار و پیامدهای حمله و رعایت یا نقض اصول و قواعد حقوق بین‌الملل نیز مورد بررسی قرار گیرد. ر ارزیابی خسارت واحدهای صنعتی، بسیاری از مصادیق جنایات جنگی و آثار آن به صورت ملموس قابل مشاهده است و حجم تخریب در برخی حملات به مراکز تولیدی بسیار گسترده بوده است.

یوسفی با تأکید بر اینکه «جنگ به معنای خاتمه قواعد و قوانین نیست»، گفت:

حتی در دوران جنگ نیز قوانین و مقررات خاص این دوره باید رعایت شود، در حالی که در برخی حملات انجام‌شده به نقاط مختلف کشور، اصول و قواعد بین‌المللی مورد نقض قرار گرفته است. بسیاری از کارخانه‌های تولید مواد غذایی نیز مورد اصابت قرار گرفتند؛ این در حالی است که در زمان مخاصمه، حتی اگر کشوری با مشکل تأمین غذا مواجه شود، باید امکان ورود مواد غذایی به آن کشور فراهم شود و جامعه بین‌المللی نیز برای تأمین نیازهای غذایی تلاش می‌کند، اما در این حملات کارخانه‌های تولید آب معدنی، نوشابه و دیگر محصولات مورد نیاز مردم نیز هدف قرار گرفتند.

معاون مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه گفت:

پس از ارزیابی میزان خسارت مستقیم، باید بررسی شود که این آسیب چه تأثیری بر زنجیره تولید و حتی بورس کالا گذاشته است.

وی با اشاره به نمونه آسیب به فولاد مبارکه اصفهان در جنگ تحمیلی اخیر، افزود:

زمانی که مجموعه‌ای مانند فولاد مبارکه مورد اصابت قرار می‌گیرد، بخشی از خسارت مربوط به خود مجموعه است که بر اساس میزان فروش و منفعت پیش از حادثه قابل محاسبه است اما باید آثار این حادثه بر حدود ۱۸ هزار نیروی انسانی شاغل در این مجموعه و آینده شغلی و معیشتی آنان نیز مورد توجه قرار گیرد. فولاد مبارکه مواد اولیه صنایع مختلف از جمله خودروسازی، ساختمان و صنایع غذایی را تأمین می‌کند؛ بنابراین آسیب به این مجموعه، صنایع وابسته به آن را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. از سوی دیگر، وجود سهامداران متعدد و سهم قابل توجه فولاد و صنایع وابسته در بورس کالا موجب می‌شود آثار خسارت در چندین لایه گسترش پیدا کند. همه این موارد جدا از ارزش فناوری و دانش فنی از دست‌رفته است که باید در ارزیابی خسارت مورد توجه قرار گیرد.

وی با اشاره به تجربه کارشناسی خسارات ساختمان صداوسیما در جنگ ۱۲ روزه، گفت:

در این موارد تنها ارزش ساختمان و تجهیزات ملاک نیست و دارایی‌های غیرملموس و ارزشمند نیز باید ارزیابی شود. در کارشناسی خسارت ساختمان صداوسیما، ارزش آرشیو این مجموعه تقریباً سه برابر ارزش تجهیزات و کالاهای موجود در ساختمان برآورد شد.

وی درباره میزان خسارت وارده به مراکز اداری نیز گفت:

علاوه بر خسارت وارده به ساختمان و تجهیزات، از دست رفتن امکان ارائه خدمات به مردم نیز قابلیت ارزیابی دارد.

او توضیح داد:

مرحله نخست، کارشناسی و ارزیابی خسارت در لایه‌های مختلف است؛ مرحله دوم مستندسازی و انتساب حمله و خسارت به عامل یا عاملان آن و مرحله سوم، اقامه دعوا بر اساس ارزیابی‌ها و مستندات به دست آمده است. اقامه دعوا هم در محاکم داخلی و هم در مراجع بین‌المللی قابل پیگیری است و این تصور که طرح دعوا در محاکم داخلی صرفاً جنبه نمایشی و نمادین دارد، درست نیست. در نظام حقوقی، قانون حاکم، مرجع صالح و رعایت دقیق تشریفات دادرسی، سه رکن اساسی صدور حکم در مراجع داخلی است و در صورت رعایت این اصول، امکان شناسایی و پیگیری آثار رأی در دیگر کشورها نیز وجود دارد.

یوسفی با اشاره به قوانین موجود در این زمینه اظهار کرد:

اکنون قانون صلاحیت محاکم جمهوری اسلامی ایران در خصوص مخاصمات بین‌المللی وجود دارد و اخیراً نیز قانون مقابله با

جنايات بين‌المللى در مجلس شورى اسلامى به تصويب رسيده است. برابر نص قانون، شعبه ۵۵ دادگاه حقوقى بين‌المللى تهران مرجع صالح براى رسيدگى به دعاوى بين‌المللى ايران است.

يوسفى درباره تشريفات قانونى دادرسى نيز گفت:

تنظيم دادخواست، تعيين دقيق خواندگان، فرآيند رسيدگى، ابلاغ به خواندگان، برگزارى جلسات دادرسى و تعيين و حضور وكيل بايد به صورت كامل، دقيق و حرفه‌اى انجام شود. در اين پرونده‌ها حتى براى اشخاص خارجى وكيل تعيين مى‌شود و ابلاغ‌ها نيز به صورت دقيق انجام مى‌گيرد تا اسناد ابلاغ با تأييد کشور خارجى در پرونده ثبت و تمام مراحل دادرسى مطابق قانون طى شود. چنين آرايى در صورت رعايت اصول و تشريفات قانونى، قابليت شناسايى و اجرا در کشورهاى ديگر را دارد و در اين زمينه نمونه‌هاى از شناسايى و اجراى آراء وجود داشته است.

وى درباره پرونده حمله به مدرسه ميناب هم گفت:

در اين پرونده بيش از ۸۶۰ خوانده به صورت مجزا شناسايى شده‌اند که علاوه بر عوامل مستقيم، شرکت‌هاى داراى نقش پشتيبانى فناورانه، رادارى و تجهيزاتى همچنين طرف‌هاى که مسير يا ظرفيت‌هاى لازم براى انجام حملات را در اختيار قرار داده‌اند، در ميان آنها قرار دارند. در رسيدگى به مخاصمات بين‌المللى، تنها عامل مستقيم حمله مورد بررسى قرار نمى‌گيرد و هر شخص، دولت يا مجموعه‌اى که با اقدام خود در نقض حقوق جمهورى اسلامى ايران نقش داشته باشد، مى‌تواند حسب مورد در فرآيند حقوقى مورد پيگيرى قرار گيرد.

او با اشاره به همكارى با وكلاى بين‌المللى براى پيگيرى جنايات رژيم صهيونيستى و آمريكا گفت:

اقدامات متعددى در اين زمينه انجام شده و حتى از ظرفيت شناسايى تابعيت‌هاى مضاعف عاملان جنايت براى پيگيرى حقوقى استفاده مى‌شود. جريان‌سازى حقوقى براى محكوميت اقدامات رژيم صهيونيستى و آمريكا در عرصه بين‌المللى و در ميان وكلاى شناخته‌شده جهان با جديت دنبال شده و مستندات و توليدات علمى متعددى در اختيار پژوهشگران حقوق و وكلا قرار گرفته است. بايد يك دكترين حقوقى منسجم براى مقابله با جنايات آمريكا در عرصه بين‌المللى بر اساس مستندات موجود شكل گيرد و اين موضوع در حال پيگيرى است.

يوسفى با اشاره به مواضع اخير آمريكا در قبال ديوان بين‌المللى كيفرى گفت:

اينكه آمريكا در ماه‌هاى اخير به دنبال تضعيف و از بين بردن جاىگاه ديوان بين‌المللى كيفرى بوده، نشان مى‌دهد اين کشور در عمل در برابر سازوكارهاى حقوقى بين‌المللى قرار گرفته است. نظام حقوق بين‌الملل بر مجموعه‌اى از هنجارها استوار است و حتى اگر كسورى از نظر اقتصادى و سياسى قدرت زيادى داشته باشد، بى‌اعتنايى به قواعد حقوقى مى‌تواند به انزوای آن کشور در عرصه حقوق بين‌الملل منجر شود و اکنون از نظر حقوقى چشم انداز براى آمريكا به سمت منزوى شدن پيش مى‌رود.

منبع | ایرنا

برچسب ها: [جنگ](#), [1]

[حقوق بشر](#), [2]

[قوه قضايه](#), [3]